

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsieler må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Et minne har Herren stiftet. — Den siste velsignelse i den hellige messe. — Sigrid Undset. — Fra Vikaariatet. — Herhjemme — og derute. — Oprop. — Bokanmeldelse. — Regnskap for St. Olavsforbundet.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Et minne har Herren stiftet.

Festpreken på Kristi Legemsfest av Sogneprest P. Breukel.

«Et minne har Han stiftet om sine undere, Herren den huldrike og nådige.» (Salme 110, 4).

Gud er Han, som er. Herre og Konge i naturens orden. Gud er kjærlighet, uendelig stor, Herre og Konge i nådens orden.

Men, allikevel, hvor mange mennesker sier sig ikke å vite noget om Gud, ikke å tro på Gud. Hvad er da for dem Kristus, som er igår og idag den samme og til evig tid. Han var i verden og verden er blitt til ved Ham og verden har ikke kjent Ham. Han kom til sitt eget og Hans egne tok ikke imot Ham. — Er menneskene ikke skapt av en uendelig god Far; er menneskene ikke frelst av Hans menneskevordne Sønn, helliget ved Faderens og Sønnens ånd? Ordet er blitt kjød og har bodd iblandt oss. Ordet bor enda iblandt oss, full av nåde og sannhet. Vi ser Hans herlighet, især her i det høihellige Sakrament, som hviler på alteret. — Her bor det evige ord. Her bor Guds menneskevordne Sønn, som døde på korset for oss. Her bor Emmanuel, Gud med oss, vår evige ypperstestrest og eneste offer, som vil skjenke Eder sine nådegaver, guddommelig store, som *her* vil gi sig selv som næring til arme sjeler på den vanskelige vei til Himmelen.

O, kjente dog hele menneskeheden dette høihellige Sakrament, og måtte den komme her for å söke svar på sine mange spørsmål. Tidens strømmer går i alle retninger. Uvidenhed og vantro, åndens hovmot og tvil, utilfredshet, oprør og vold, alt hvirvler om hverandre. Orkanen roser, truer med undergang og død på den

urolige verdens sjø. Hvorfra? Hvorhen? Så spør i forvilelse lederne og disiplene. — Hvorfor? Hvorfor? tilroper de store og de små hinannen. — Hvor er tro, håp og kjærlighet, som må knytte alle mennesker sammen med Kristus og gjennem Kristus med hinannen.

Ak, vilde man dog se op til dette høihellige Sakrament, veien, sannheten og livet. Vilde verden dog se og høre på den Kirke, som har bevart dette Sakrament som sitt høieste gode, den guddommelige Mesters hellige avskjedsgave. Bygget på Petri klippe, uforgjengelig ved den guddommelige Brudgoms makt, som vil være hos sin Brud, Kirken til tidenes ende, står den hellige katolske Kirke fast og urokkelig.

Født på Golgatha er den av kongelig slekt. Ingen fiende formår noe mot den; selv ikke barn av dens eget hus, hvor langt de enn kommer på avveie, er istrand til å tilsmusse dens hvite drakt. Kongekronen pryder dens hode. Venstrehånden omklamrer korset, den høire den gylne kalk med Jesu blod. Ser du ikke strålen av den Hl. Hostie? Og Ordet er blitt kjød. Alterets høihellige Sakrament kan gi oss svar på livets viktigste spørsmål. Dette Sakrament stråler som Kirkens lys. Dette høihellige Sakrament er et herlig monument, en underfull sammenfatning av alle Herrens undergjerninger, — ti det er midtpunktet i den av Gud skapte og forløste verden, underpantet på evig salighet.

I det høihellige Sakrament eier vi Gud, som har skapt verdensaltet ved det evige Ord; Gud, som har forløst

verden. Gud, som vil helliggjøre oss. Gud var fra evighet. Han alene. Han hadde ikke behov for noen eller noe, men Han vilde se sin godhet, sin skjønnhet, sin allmakt stråle ut i en verden, som skulle bli frembragt ved Hans evige skapelsesakt. På Hans kongelige «fiat» bredte tidens vinger sig ut. Englene sang Herrens glorie og solens systemer sang sammen med englene i vidunderlig harmoni. På jorden gikk mennesket, skapelsens kongesønn, utrustet med de høyeste gaver på legeme og sjel. Dets mål var Guds beskuelse. Derfor måtte Han tro, hvad han engang skulle eie; Han måtte elske, hvad som skulle oppfylle Hans sjel i evighet med bare himmelfryd.

Men hvad skjer?

Englene syndet, de sang ikke mere og styrtedes ned i helvedet — for evig. Mennesket syndet. — Hvor hele skapningen priste Gud, vilde *han* ikke tjene Gud. Hvilken skam for kongesønnen. Men Gud finner ham. En ny åpenbaring følger; en fryktelig dom, men også et løfte om en Frelser. — O, hvor herlig er Guds evige rådslutning. Løftet om en Frelser gikk ikke straks i oppfyllelse. Slekten forsvinner, folkene sank dypere ned i synd og elendighet. Det utvalgte folk sukret og bad: «I himler, dugg ovenfra, og I skyer, regn den rettferdige.» Endelig kommer den forjettede.

Ære være Gud i det høje!

Ordet var i begynnelsen hos Gud og var Gud, og dette Ord ligger nu som et gråtende barn på litt strå. O, menneske, skal du nu tjene Gud? skal du nu tro? nu et Gudmenneske er kommet, skal du nu erkjenne, hvem du er? hvor høit du står? — Nu et Gudmenneske fornederer sig selv for å heve dig op av støvet, skal du nu i det minste elske Gud. O, hvilket eksempel! Det medmenneske, som du så, turde du ikke følge; Gud, som du måtte følge, kunde du ikke se; motta da Gudmennesket, som du kan se og som du må følge — Han leder dig ad den rette vei til det evige fedreland. Hvor herlig stråler Guds visdom oss imøte i Ordets menneskevordelse. En skapt natur — den menneskelige — utvalgt over englene, måtte selvstendig bestå i den guddommelige persons enhet. Det var kronen over alt, hvad Gud har gjort. Det var kjærighetens seier, Guds evige kjærighet.

Kristus har stiftet sin Kirke. Han skulle selv være dens usynlige overhode. Bruden lenges etter sin Brudgom, hun vil se Ham. Skulde det være så vanskelig for mennesket, en sammensetning av ånd og støv, å heve sig fra det jordiske til å tenke på Ham, som bor i det uigjennemtrengelige lys? — Derfor var det nødvendig at

mennesket allerede på jorden kunde omgås med sin Gud i synlig skikkelse. Jesus fant dette middel i det høihellige Alterets Sakrament. Ta og æt, dette er mitt legeme, dette er mitt blod. Det menneskevordne Ord vedblev å bo iblandt oss. Englenes munn kan ikke nok lovprise Gud. Vi gjør godt i å tie her og kaste oss ned i støvet. Vi er blitt så vant til Jesu nærværelse; vi kneler her om Hans kjærlighets trone; vi står her på Golgatha under korset, hvorpå vår kjære Jesus henger. Vi går til det hellige nadverdbord, mottar Jesus som vår sjels næring og drikke Hans nådegaver fra den bunnløse kilde. Er vi oss dette bevisst? Føler vi dette med alt det som er i oss?

Guds Lam, som borttar verdens synder, og hvis glede det er å bo hos menneskenes barn, blev også det levende brød, der kom ned fra himmelen som vår sjels næring. Og derfor, når vi i ånden går til Betlehem og Golgatha, la oss da for et øieblikk se bort fra Guds storhet for ene og alene og dvele ved Hans kjærlighet. Se på det hårde leie, hvorpå den lille Jesus hviler; hør på Hans ord, som han døende uttalte på korset: «Fader, tilgi dem, ti de vet ikke, hvad de gjør!» O, da forstår vi hvorledes den samme Jesus kunde si: «Med brennende lengsel har jeg lengtet efter å spise dette Påskelam med Eder.» Ja, da utroper vi alle med S. Johannes: «Da Han elsket sine, som var i verden, elsket Han dem inntil enden.» Omennskjønt vi er syndere, o Jesus, gå ikke bort fra oss. Din vilje skje; vårt hjerte er beredt. Vi kommer.

Da Nazarets ydmyge jomfru så og hørte himmelens sendebud, fryktet hun såre. Men neppe fløt ydmyghetens sprog fra hennes leber, før det evige Ord steg ned i henne. Den samme ydmykhet må være vår forberedelse, når vi i Alterets høihellige Sakrament vil feire den underfulle fortsettelse av Herrens menneskevordelse. Overbevisst om våre synder og feil og elendighet må vi angrende falle ned foran Guds barmhjertighets trone; vi må betrakte oss som unyttige tjenere, ikke vidende, hvorfor denne lykke kommer til oss. Da skal Gud reise oss op liksom den ventende, bedrøvede Far sin stakkars sønn, for å gi oss plass ved det festmåltid, som Han har beredt til vår salighet. Vi må ikke glemme at det er for det evige liv, at vi tør og må ernære oss med Jesu hjerteblad.

«Stå op og æt,» så sa engelen til Elias, «ti en lang reise venter dig.» Også vår livsvei kan ofte være vanskelig og vårt kors tungt. Men allikevel, når vi ser på Alterets høihellige Sakrament, da er det, som om himmelen åpner sig i det fjerne. Jeg ser da millioner av engler, Maria, Jesu hellige mor, og Jesus selv i sin

herlighet. De ser på oss, på den Hl. Hostie, pakten tegn, som knytter oss for evig sammen med Gud, underpantet på evig himmelfryd.

Gud, som har skapt verdensaltet, blev menneske i det evige Ord og blev boende i Alterets høihellige Sakrament iblandt menneskene, forat menneskene ved nåden skulde bli Guds barn. Så er dette høihellige Sakrament et minne om de undere, som Gud gjorde og en kilde til det høiere, guddommelige liv, hvorfor mennesket er skapt. Således lever Frelseren alltid i den forløste verdens midte. Således slår ennu alltid Jesu guddommelige hjerte og driver blod og liv gjennem det mystiske legemes årer til alle lemmer. Vi lever, dog ikke vi, men Kristus lever i oss.

Ta Kristus bort fra våre andre og døden hersker på jorden. Med troen på Jesu nærværelse under brødets skikkelse står eller faller kristendommen. Den, som holder denne sannhet høit, skal få smake himmelfryd allerede her på jorden. Den, som vet, at Gud allerede gir sig selv i dette høihellige Sakrament, han kan få håpe på Guds besiddelse i evighet. Den, som elsker Gud i denne hemmelighet og forener sig med Ham, han eier udødelig kjærlighet. Troen viker plass for beskuelsen, håpet for besiddelse, men *denne kjærlighet blir i evighet.*

I denne bekjennelse er vi forsamlet her foran alteret og føler oss som brødre og søstre av én stamme, én tro, og én kjærlighet til Jesus overalt.

Om en liten stund vil Herrens tjenere bære Jesus under brødets skikkelse ut i Guds frie natur. Han, som skapte hele verden; Han, som bærer verden på sine fingre, Han vil nu selv bli båret ut i sin verden. Ufatelige tanke! Herlige øieblikk! Ja, da må vi ta mot Ham; vi må følge Ham, hvor Han enn går. Da må vi følge Ham med våre øine, med våre hjerter, da må vi tilbe Ham, bønnfalle Ham, at Han dog vil velsigne oss. — Da går Jesus gjennem våre rekker, likesom Han engang velgjørende gikk omkring i Judea. Da må vi be, hvad vi har å be om, for oss selv, for våre kjære.

Jesus, Davids Sønn, forbarm Dig over oss! Hvad vi hittil enn også har vært, fra nu av står det fast: «Vi er med Dig, vær Du med oss, o kjære Jesus, høi-lovet i evighet. Amen!

Den siste velsignelse i den hellige messe.

Meget ofte oplever man at de troende, som overværer den hellige messe, forlater kirken straks etter prestens kommunion og søker ut med en viss fart, som om de ville demonstrere at nu hadde det vart lenge nok og derfor overlater de fromme sjeler som har «god tid» å

bivåne gudstjenesten helt til slutten. Men disse som har — eller rettere sagt: tror å ha så dårlig tid, glemmer at prestens bønner til slutt i høi grad har bud til dem også og de glemmer den velsignelse, som presten til sisst i Guds og Hans hellige Kirkes navn gir dem med på veien. Hvis de vilde være helt ærlige må de innrømme at hverken deres plikter eller deres forretninger vilde lide overlast om de ventet og fikk velsignelsen lytt over sig.

Så lite som de øvrige hellige handlinger i gudstjenesten er denne velsignelse en likegyldig ting, som man kan forsømme etter forgodtbefinnende eller ei. Mens presten ennu engang anroper den hellige Treenighet om med velbehag å ta mot ofret som er bragt og la det tjene alle til forsoning, har menigheten knelet ned for å motta velsignelsen. Presten kysser alteret fordi ingen kan motta velsignelsen uten å først etter Kristi kjærlighet — så løfter han hender og øine mot himmelen for likesom å trekke den ned fra oven, og med hevet stemme meddeler han den. I korstegnet, som han tegner over alle, innfletter han navnet på de tre guddommelige personer. Velsignelsesordene toner i våre øren, velsignelseskraften trenger inn i våre hjerter og avtrykker korset i dem så de flammer op i hellig kjærlighet til den korsfestede. Kristus velsigner alle gjennem prestens hånd, og alle hender følger prestens hånd og tegner samtidig korstegnet i tro og tillit. Av et kors blir der hundrer av kors — enhver får sitt — den katolske kristnes hellige våben i liv og død: «I dette tegn skal du seire!» Ja, selv om alle fiender skulde storme løs på oss: med korstegnet på brystet og korstegnet i hjertet går man modig ut i livet som en Kristi kjemper — og ingen kan tvile på den endelige seir.

Prestens velsignelse foran alteret er en etterklang av den velsignelse som Herren før sin himmelfart gav apostlene. Alteret er berget — Kristus går igjen tilbake til himmelen — lengselsfullt ser disiplene etter Ham, og den samme lengsel bærer de troende med sig når de forlater Kirken, på ny opmuntret og styrket. De tror, de håper, de elsker.

Men prestens velsignelse foran alteret er også en påminnelse om den sisste dag — når Kristus kommer igjen — når verden er gått under — solen formørket og stjernene faller fra himmelen. Graven har gitt sine døde igjen og de står ikke i tusenvis, men i millionvis og venter dommen, som skal være i evigheters evighet. Med korset kommer Kristus — med korset tegner han sine — med korset baner han veien for dem inn til det nye Jerusalem. Fra Ham er velsignelsen gått — nu strømmer den i evig jubel tilbake til Ham.

Det er bare et lite offer som Gud og Hans Kirke forlanger av oss når der kreves at vi andekting skal bivåne messen — ja, kan vi overhodet tale om offer når kallet til å komme til alteret kun utgår til oss for å gjøre oss delaktig i den guddommelige velsignelse?

Så meget desto mere skal vi være opmerksomme på at vi ikke må forsømme noe, og at det skal være umulig for en opriktig kristen å avkorte noe av den lille stund, han hver søndag bringer sin Gud, ved å undlate å ta den hellige velsignelse med til slutt.

Sigrid Undset.

Efter en artikkel av dr. Ernst Alker i «Germania».

Da Sigrid Undset feiret sin 40-årige fødselsdag var hun for Kontinentet en ukjent stjørrelse, og overhodet kun i svært liten grad lest utenfor Norge. Den tyske førsteutgave av «Jenny» (1922) var forblitt nokså upåaktet. Ti år senere regnes hun for en av de største nulevende forfatterinner — ja man fristes til å oppkaste det spørsmål, om hun overhodet ikke er den største forfatterinne som noen sinne har levet, som verdenslitteraturen kjenner? Hennes berømmelse hviler først og fremst på det mektige prosa-epos «Kristin Lavransdatter», hvis norske originalutgave avsluttet ble 1922 og senere innbragte forfatterinnen Nobelprisen.

Målt med hennes tidligere verker — hvorav de fleste nu foreligger på tysk — er det umulig å forstå denne grandiose opsving til udødelighetens rike — selv de beste av fruens ungdomsverker er ikke mer enn skapninger av en stor begavelse — absolutt ikke frembringelser av et geni.

For litteraturhistorikeren og for biografen vilde dette være en uløselig gâte, om ikke de husket at all stor kunst er verdensanskueleskunst. Man forstår kun det Undsetske fenomen når man vet om hennes innleven i det katolske verdensbilledet, hennes kjennskap til Kirkens hellige orden, som igjennem århundrer vekslen er blitt den alltid rolig hvilende pol, og vet om en gjennem et lidenskapelig beveget livs mange omskiftelser erhvervet tro. I en tid som synes ensidig henfallen til kun å dyrke timelig goder og trosser alle evige lover i oprør eller fortvilelse, idet den har mistet den faste verdimåler og kun bekjenner sig til tingenes relativitet — i en slik tid er det klart at en diktning må bevege sjelene og gripe dem, når den som fru Undset orienterer i troen på den guddommelige orden og åpent vedkjerner sig sin forvissning om evige, blivende verdier. Det har etter vist sig at Kristi lære, at den romerske Kirke, stadig har bevart sin makt over de hjerter, som selv om de trodde sig å være motstandere, dog ikke kunde motstå dens forvandlende evne. Man må forstå dette for å kunne vurdere den hele betydning av Sigrid Undsets dikteriske og åndsfylte verker.

Således forstår man «Kristin Lavransdatter»s uanede sukses, som ikke alene er begrunnet i denne boks store dikteriske verdi. Som fortidsbillede er den av en uhyre livaktighet — som ekteskapsdrama avslører den sammenspillet og motspillet mellom det kvinnelige og mannlige element — utdyper til bunnen det lykkelig-smertelige forhold mellom kjønnene. Sett ut fra en kall beregnende fornuft vilde man tro, at meget skulde tale imot at verket kunde slå igjennem: ett gigantisk omfang, en fjern tidskoloritt, en ikke særlig smidig diksjon og — den høie pris.

I dette prosaepos forteller forfatterinnen en kvinnes mektige og gripende historie — en kvinne som finner

gjennem synd og villfarelser frem til Guds nåde. Intet beviser så meget Sigrid Undsets dikterstørhet som at hun formår å skildre alle faser av denne kvinnelige skjebne med en næsten grusom realitet (som neppe før en kristelig-innstillett dikter har turdet våge!) og at det er lykkes henne å finne i dette syndige menneske den evige gnist fra Gud og opflamme den til en rennende ild. Og ikke nok med dette: ennu en gang viser hun oss et syndefullt menneske som dog oppfyller sin evige bestemmelse fra Guds hånd — denne gang en mann: «Olav Audunsson». Hun som først har åpenbaret oss alle kvinnesjelens avgrunner vet nu å belyse ogsåmannens villfarelser, hans synd- og soningsmuligheter.

I to nutidsromaner: «Gymnadenia» og «den brennende busk» har fru Undset stilt våre dagers tros- og ekteskapsproblemer i et nytt lys. Hun har holdt dommedag — ikke alene over nutidens forvirring, men også over sig selv. Hvis man overhodet noen gang med rette om en stor diktning kan si, at den er skrevet med hjerteblod, så er det denne. Disse bøkers nære miljø, deres steilhet og deres ubetingethet har berørt mange ikke-katolikker, og dessverre også mange katolikker så sterkt at man deri må søke grunnen til at de gav mindre gjenlyd enn man skulde ha trodd. Feilen er leserens — ikke verkenes, og med tiden vil disse få sin poetiske kraft forsterket ved avstanden.

Innenfor et ti-år har Sigrid Undset skapt fire uforgjengelige menneskediktninger — alle med evighetsverdi. Man må søke lenge i verdenslitteraturen for å finne et sidestykke til denne produktivitet. Vi mener forøvrig, at Sigrid Undset nu mulig vil være taus lenge, kanskje for resten av livet — ti for alle ånders skaperkraft er der satt mål og skranner. Men vi håper at denne bekymring vil vise sig å være overflødig! —

Det er intet tilfelle, at i det øieblikk hvor verdenshistoriens største sammenbrudd finner sted, og kun katolicismen raker op som den eneste stående øile, åpent eller hemmelig beundret av alle — der da fremstår en dikterinne som skaper full-lødige verker i det katolske verdensbilledes form. Vi tør derfor se optimistisk på dette, selv om denne optimisme ikke helt svarer til fru Undsets egen heroisk-pessimistiske betraktningsmåte av de jordiske ting, som hun forbinder med et ubetinget kristent sinnelag. Det har også sin dype betydning, at blandt det ikke særlig store tall av de kalte, en kvinne er den utvalgte — en kvinne som vel er en streng dommer over alt kvinnelig, men strengest overfor det ukvinnelige.

Sigrid Undset kommer fra Norge, et protestantisk land, et terra missionis, og har ved sin konversjon funnet vei til den katolske kirke. Det er for øvrig merkbart at en liten rest av nedarvet Puritanisme hos henne står i strid med den katolske verdensåpenhet. Det kan kun fylle oss med stolthet og fremtidstillit, at katolicismen etter har vist sin tiltrekningeskraft på

en ellers meget kritisk innstillet ånd — og ennu mer at denne ånd først gjennem katolsk bevissthet om sine dypeste intensjoner blev herre over alle sine store muligheter.

Fra Vikariatet:

Til det velærværdige presteskap og det Apostoliske Vikariats troende, hilsen og velsignelse i Herren!

Som det vil erindres har vår hellige Fader, Pave Pius XI ifjor i oktober utsendt en rundskrivelse om den økonomiske verdenskrise og om arbeidsløshetens voldsomme økning. Da disse forhold fremdeles vedvarer har den hellige Fader 3. mai utsendt en ny rundskrivelse for å opfordre alle Kirkens medlemmer til forenet kamp mot vår tids onder.

Paven påviser i denne rundskrivelsen hvorledes gudløshet, begjærighet og egoisme stadig brer sig, hvorledes samfundet trues mer og mer av kommunistenes åpenlyse agitasjon og hemmelige undermineringsarbeide. Idet den hellige Fader anvender på alle disse vår tids onder Kristi ord om det onde «som ikke utdrives uten ved bønn og faste» (Matt. 17, 20), kaller han på hele verdens deltagelse til samlet aksjon ved bønn og faste, for på Jesu Hjerte Festen å anrope om Guds barmhjertighet og nåde for alle folk i disse ulykkelige tider.

For å etterkomme vår hellige Faders inntrengende appell, forordner vi derfor at det Allerhelligste Sakrament utsilles i alle sognekirker og offentlige kapeller på søndag 5. juni fra høimessen og til aftenandakten. Og vi henstiller til de troende ved sin bønn foran Sakramentet og ved mottagelsen av den hellige kommunion, på denne søndag eller på Jesu Hjertefredagen å minnes vårt fedreland, Kirken, Paven, alle overhyrder og prester. Paven vil at de skal be også for sig selv og sine familier, for de troende og de vanstro, for Guds og Kirkens fiender, at disse må omvende sig.

Efter Pavens bestemmelse skal hele Jesu Hjerteoktaven preges av bønn og selvfornektelse. Vi ber sogneprestene sørge for sonebønner og -salmer under menighetsmessen eller aftenandakten i disse 8 dager og endelig frembærer vi Pavens opfordring om å gi almisser til de trengende, og hans henstilling til alle om i disse 8 dager å avholde sig fra offentlige adspredelser og forlystelser, for også derved å påkalle Guds barmhjertighet over oss alle, så vi med Pavens apostoliske velsignelse, i kraft av Kristi ord: «Din

tro er stor, dig skje som du vil» — kan opnå befrielse fra alle tidens onder!»

Nærværende brev skal opleses for de troende i alle Vikariatets sognekirker og offentlige kapeller på den første søndag etter dets mottagelse.

Gitt i Oslo på Kristi Legemsfest 1932.

Henrik Irgens
Apost. administrator.

Herhjemme —:

Nord-Norges kirkedistrikt.

Den definitive gjennemførelse av den Hellige Stols dekreter om oprettelse av Nord-Norges kirkedistrikt vil finne sted i juni måned.

Høiærv. Pater Johannes Starke vil innstalles som superior ecclesiasticus av den apostoliske administrator. Høitideligheten vil finne sted i Vår Frue kirke i Tromsø søndag 19. juni. Fredag 10. juni vil administratoren og pater Starke besøke Harstad og søndag 12. juni Hammerfest.

Oslo.

Kristi Legemsfest.

Den største sakrale fest som vi katolikker har, ble feiret nu søndag og fikk et helt igjennem verdig forløp. I mange dager hadde travle søsterhender vært i beskjæftigelse med å utsmykke St. Olavs kirke på festligste vis, men resultatet kunde ikke ha vært vakrere. Takket være en enestående forekommenhet var en mengde praktfulle palmer blitt utlånt fra det kongelige slott og dannet rammen om altrenes overdådige utsmykning med lys og blomster. Roser og vårliljer duftet omkapp og alle de små gule levende flammer fra vokslyse reflektertes i de blankpussede metallstaker og ornamenter. Det skjønneste av hvad flittige navnløse kvinner har skjenket Kirken av broderier var tatt i bruk — fra hvelvingene og langs veggene snoede drapperier og guirlander sine synlige bånd, og de mange bannere fortalte om samholdet, om kongregasjonenes usynlige bånd, der går fra menneske til menneske. Også kirkens nærmeste ytre omgivelser var utsmykket: langs hele veien, hvor prosesjonen skulle gå, var plantet små banner og vimpler — foran St. Josefsinstituttets hovedinngang bød dets skytshelgen, omgitt av blomster, oss velkommen, og et skjønt pyntet alter på verandaen ventet som Sakramentets første hvilested.

Lenge før gudstjenestens begynnelse var kirken fylt til sisste plass — opp i koret hadde presteskapet fra hele byen og omegnen tatt plass — deroppe bemerkedes tillike Hans Høiærværdighet Superiorens for Nord-Norge, Pater Starke, der i næste uke forlater Oslo for

Fra Kristi Legemsfest søndag den 29. mai.

å overta sitt ansvarsfulle embede med bopell i Tromsø. Ennvidere var Pastor Günther også tilstede. Messen celebrertes av Administrator Irgens, bistått av Monsignore Kjelstrup og pastor Wijn. Dagens preken holdtes av sognepresten til St. Halvard Pastor Breukel.

Da messen var slutt kom det øieblikk som vi alle lenges etter: vi katolikkers mai-demonstrasjonstog — den eneste gang i året hvor vi får anledning til åpenlyst å ta vår Frelser ut på vårt daglige livs veier — til å følges med våre prester ut til «alle folk» for å minne dette folk om at der gis noe, som er høyere enn partiegoisme og nasjonalitetsfølelse — noe som er universelt og hvor kjærligheten er en *forenende* makt, som ikke splitter mennesker i klasser og nasjoner, men binder dem sammen i Kristi samfund. Hvad første mai og syttende mai gir stykkevis, gir vår maidag i hele sin rene fylde: offertoget istedet for kravenes tog — toget som teller alle nasjonaliteter istedet for bare en, og som drar frem for å *velsigne* anderledes bekjennende i stedet for å *bekjempe*. Det lydige St. Peters tog, som har stukket sverdet i balgen og løfter korset, båret av barnehender, frem til den ublodige seir som det tegn, under hvilket dets tro og dets håp skjer fyldest.

Det måtte glede oss alle å se, hvor mange som i år hadde funnet sin plass i våre rekker. Anslagsvis kan man sette antallet til 6—700. Takket være den allestedsnærvarende ceremonimester, Pastor Laudy, ordnetes hele denne menneskemengde i løpet av ganske kort tid og drog i fullstendig orden ut av kirkerummet. Forrest gikk ministrantene med det store kors, etterfulgt av skolebarnene, ordenssøstrene, som talte representanter for alle de herværende søstre, langt over hundre i alt, Mariakongregasjonen, sangkoret og de yndige hvitklædde småpiker, som med rosenkranser i håret strødde blomster for sakramentet. Og mens kirkeklokken slyngte sine jublende toner ut over staden kom det ærverdige presteskap til syne i kirkedøren — like som mange av søstrene, av fødsel fremmede, men som ved sin offervilje til å gi sitt livs virke for oss heroppe til den tid kommer, da våre forfedres tro så helt har gjenopstått i våre sønner, at der av dem fremgår Gudstjenere til landets behov, har kjøpt sig sin norske borgerrett ikke alene formelt, men også reelt i våre takknemlige hjerter. Høyere og høyere jubler klokken — og under baldakinen bærer vår unge norske Administrator det Allerhelligste frem. En skare av unge menn følger ham — for oss eldre er denne ungdom-

mens bekjennelse måskje det gledeligste tidens tegn av alle! — Elisabethkongregasjonen slutter sig til og etter St. Sunnivabanneret den øvrige menighet. Under avsyngelsen av de hellige hymner går prosesjonen inn på St. Josefsinstituttets grunn, hvor velsignelsen lyses fra det første alter — og så kommer det gripende øieblikk, da fra alteret på kirkens høie trapp den gylne monstrans tegner sitt store kors over «byen og verden» — over byen med de mange hjem og de mange arbeidsplasser og de mange menneskeskjebner, hver en liten verden for seg selv. Bevisst tar katolikkene knelende mot velsignelsen, ubevist føler den store tilskuermengde, at her *skjer* der noe, og de fleste blotter hodet for en virkelighet og en sannhet, de føler, men ikke ser. Et øieblikk er der helt stille i den travle Akersgate — vår bys «Fleet-Street», hvor til daglig larmen fra de store avisers presser angir tidens rastløse pulsslag — så klemter trikken på ny — den store rutebil brummer avsted — menneskene iler videre, videre, mens prosesjonen vender hjem til Kirkens trygghet og under dens tak mottar den tredje og sissste velsignelse. Et jublende Te Deum stiger fra alles hjerter — og festen er slutt. Tilsynelatende — mulig er det riktigere å si: nu først begynner den, så sant som det er på våre frukter at vi skal kjennes, på de spor som høitiden setter i vårt daglige livs gjerninger. Det forplikter å ta Kristus med, å ha vært med i Hans hellige Legems prosesjon, ti en Kristi etterfølgelse forplikter ikke alene den ene søndag i året, men alle livets små grå hverdager. Men kunde minnet om Monstransens lysende velsignelse, som den tegnedes over oss på gaten fra kirketrappen, leve i oss som en manende virkelighet fremover og ikke bare bli et vakkert erindringsbillede, da blir det lett å følge — da synger vi Te Deum alle dager igjennem våre handlinger og lar «Ordet bli kjød og ta bolig iblandt oss» — viser vår tro av våre gjerninger, som vi gjorde det i prosesjonen søndag den 29. mai 1932!

E.

— og derute:

Pave Pius XI. nye encyklika.

«Osservatore Romano» for den 19. mai d. å. offentliggjør Pavens nye encyklika: «Caritate Christi compulsi»: «Drevet av Kristi kjærighet». I denne nye rundskrivelse stadfester Paven at hans opfordring til et universelt kjærighetskorstog (se «St. Olav» nr. 42, 1931) har funnet gjenklang hos en stor del av menneskeheten. Som roten til den nuværende almindelige forvirring betragter Paven begjæret etter jordiske goder. Partier, som strever etter kullkastningen av hele den bestående orden, misbruker den almindelige nød og elendighet. Videre gjør Paven opmerksom på hvordan de gudløse for tiden, i motsetning til før, danner en velordnet hær. Han besverger alle jordens folk å ta avstand fra den ondartede egoisme og forene alle de gode krefter. I kampen for religionen og den sociale fred må alle lovlig menenskelige midler brukes. — «St. Olav» vil i næste nummer gi et utdrag av den nye rundskrivelse.

Orop!

Feriekolonien starter snart. Så mange barn som mulig må være med. De bleke, fattige små fra Oslos leiekaserner må ut på landet, i sol og frisk luft, i skog og på fjell. Der må de samle krefter til vinteren som venter. De trenger det. Men ophold på landet koster, og koster meget. Luft og sol og vann alene er ikke nok. Der kreves mat, lokale, og så meget annet. Barnas foreldre kan bidra litt, men kan ikke klare alt.

«St. Olavs»-lesere, vis åpent Deres gode, medfølende hjerte-lag, Deres norske hjertelag. Deres gave kan bringe glede og trøst i så mange fattige hjem. Send Deres skjerv, send et beløp, send en chekk om Dere kan til «St. Olavs» ekspedisjon eller til St. Vincensforeningen i dette øiemed.

Feriekoloniens kasse har aldri vært så mager og blodfattig som i år. Nøl ikke, men åpne hjertet og grip dypt inn i penge-pungen eller lommeboken, og gi. Gi spontant, gi med glede. Den glade giver gir dobbelt, og han gleder himmel og jord.

«St. Olav» vil hver uke offentliggjøre de inntektmeldte beløp. Den vil også, mens barna er ute på landet, bringe hver eneste uke noen morsomme beretninger om barnelivet i skog og på fjell.

St. Vincensforeningen og «St. Olav» takker på forhånd alle som vil hjelpe oss til å gi våre fattige små den sol som i vår tid er likeså nødvendig og Gud likeså velbehagelig som Evangeliets glass vann. «Hvad I har gjort for en av disse minste brødre har I gjort for mig» (Mt. 25, 40). «Hvad I ikke har gjort for en av disse minste, har I heller ikke gjort mot mig.» — Vi ber Gud om at dette orop finner veien til alle leseres gode og store hjerte.

«St. Olav».

Bokanmeldelse:

Die Jagd über die Inseln. (Lutterbeck, G. A., S. J.) Mit Bildern von L. Rohrer. Herder. Freiburg im Breisgau. In Leinwand R.M. 2,80.

En fortelling om den japanske kirkes kamptid. Frans Xaver grunnet i Japan en blomstrende kirke. Bonzenes sjalusi og hat fremkaller en fryktelig forfølgelse. Hovedhelten er Juliano Nakura, en av de fire japanske prinser som hadde besøkt Europa og Rom. Ved siden av ham den lille Akira, som ved sin munterhet erobrer alles hjerte, og hvis kloget finner en utvei av alle eventyr. En innholdsrik og spennende bok for unge, kjekke gutter.

Ich empfange den heiligen Geist. Mein Firmungsweg.
Von Elisabeth v. Smidt-Pauli, Herder. Freiburg im Breisgau.
Kart. R.M. 0,70. 10 ekspl. R.M. 6,50.

I dette lille, fint utstyrt skrift behandles på en klar og forståelig måte fermingens vesen. Derfor vil alle som behersker det tyske sprog, ha glede og utbytte av å anskaffe sig denne veiledning i å forberede barna til å motta fermingens sakrament. Boken eigner sig også utmerket til forberedelse for Pinsefesten.

Hvorfor anvender den katolske Kirke det latinske sprog under sine gudstjenester? — Av Pastor Dr. J. v. d. Burg. Fåes på St. Olavs Forlag, Akersveien 5, Oslo.

Et apologetisk skrift og en verdifull brosjyre i vår apogetikk. De viktigste grunner til bruk for det latinske sprog i vår liturgi behandles og forklares her på en overbevisende måte. Boken fortjener den beste anbefaling. Skade at trykkfeilsdjævelen fikk slikt fritt spill.

Regnskap for St. Olavs forbundet fra 28-3 til 1-5 1932.

Inntekt :		Utgifter :
Kollekter	kr. 431.24	
St. Olav:		<i>Forlagskonto :</i>
Kontingent	kr. 403.00	Trykning av Pater Lutz's bok Lourdes
Basarutbytte	» 140.00	og dets mirakler kr. 721.00
	» 543.00	
St. Halvard:		<i>Omkostningskonto :</i>
Kontingent	kr. 78.00	Foredragsreise kr. 99.10
Utbytte	» 140.00	Annoncer ved samme » 8.52
	» 218.00	Honorar Pater Lutz » 100.00
Kontingent :		————— » 207.62
St. Olav, Trondheim	kr. 72.00	Telegram » 7.90
Tromsø	» 38.00	Porto » 31.10
Hamar	» 50.00	Kontorrekvisita » 8.80
Arendal	» 56.00	————— » 47.80
Fredrikstad	» 64.00	Avisutklipp » 73.62
	» 280.00	Annoncer » 171.10
Utbytte :		Blomster forr. generalforsamling » 7.00
Fredrikstad	» 16.00	Trykk av prospektkort » 234.84
Bergen	» 100.00	Trykk av vedtekter » 7.00
Stabekk	» 100.00	Overskudd » 2.154.29
Kontingent :		
Bergen	» 102.00	
Stabekk	» 57.00	
	» 375.00	
	Kr. 1.847.24	
Diverse:		
Fru Undset	» 272.00	
Forlaget	» 1.360.00	
Renter 1931	» 145.03	
	————— Kr. 3.624.27	Kr. 3.624.27
Kassabeholdning pr. 1/5	kr. 1.32	
Bankkonto 6/m	» 2.500.00	
Bankkonto alm.	» 4.049.58	
	————— Kr. 6.551.10	Kr. 6.551.10
Kapital pr. 1/5	Kr. 6.551.10	

Revidert:

M. Müller (sign.)

Anna Bonnevie (sign.)